

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor., fél évre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.

Hirdetések egyezség szerint közöltnak.
Nyilvántartás soronként 30 fill.

Főszerkesztő KOVÁCS GYULA orszgy. képviselő.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Bor János.

Laptulajdonos: **Ádám János.**

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

I. tized 64. Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Csehek, magyarok.

(D.) Akarattal kerültek a csehek a magyarok elé a czimleírásban; a sorrend politikai tekintet szerint lett megállapítva; ez a tekintet pedig arra kényszerít, hogy mi egygyel hátrább álljunk; mert tagadhatatlan, hogy a magyar-osztrák monarchia politikájának mérlegébe a csehek döntőbb súlyjal nehezednek bele; mint a magyarok. S miért?

Csehország területe ötödrésznyi, népessége negyedrésznyi, mint Magyarországé. Még ha a tiszta fajmagyar elemet vesszük, akkor is három millióval vagyunk többen, mint a csehek. Földünk ötször annyi mennyisége mellett még termékenyebb s jobb minőségű terményeket szolgáltat, mint Csehország földje. Népünk testében minden viszontagság ellen, lelkében minden ismeret iránti fogékonysággal sokkal bővebb mértékben van megáldva, mint a cseh nemzet. Alkotmányunk történelmi alkotmány; magyar kar vivta ki, magyar szellem teremlette, egy egész nemzet szabad akarattal, kötélen kézzel építette ki; nem köszöni se császárnak, se királynak, hanem magának, meg az Istennek. Csehország, mint önálló királyság, harmádfélszáz esztendeje megszűnt; önállását elmosta a harmincz éves háboru vérezőne; azóta, mint Ausztriának egyik örökös tartománya, folytatja életét tartományi csonkított alkotmánnyal, melyet a császári kegy adott; valamint egész Ausztriának alkotmánya sem más, mint octroyált alkotmány, a mi azt jelenti, hogy a császár adta, a császár el is veheti. A birodalmi tanácsban, mely a mi képviselő házunknak felel meg, épen csak olyan tartományi képvisellel van jelen, mint Stájer, Krajna, vagy bármely része a gyűlés Ausztriának Magyarországának

még külön országgyűlése van, külön kormánya, melynek állása épen csak úgy függ az országgyűléstől, mint a királytól.

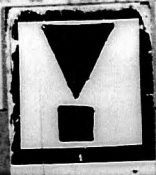
Látjuk tehát, hogy terület, nép, alkotmányos állás tekintetében összehasonlíthatlanul előnyben vagyunk. Miért tehát, hogy még sem a csehek, hanem mi állunk csehül?

A visszás viszony oka a csehek élelmességében, szívósságában s a magyarság éhhetetlenségében, állhatatlanságában van. A csehek azt a kis politikai területet, a mit az octroyált alkotmány nekik engedett, a támadó és védelmi harczművek csodálatos rendszerével építették be. A mienknél alantosságú talajon virágzó földművelést, állattenyésztést és ipart fejlesztettek ki; akármely pillanatban elzárkozhatnának a világ elől s nem lenne szükségük és egy falat kívülről hozott kenyérré, egy fűtyölőnyi iparcikkre sem. Megteremtették s lelkesedéssel ápolják a nemzeti önértéket, az egyetértést, melynek szent célja újra függetlennek látni a Venczelek, Jagellók ragyogó koronáját, mit most az öszbirodalom rozsdája emészt. Mindenben egyetértenek s minden lehetőt megtesznek azért, a minék vágyával megtöltik már az iskolás gyermek szívét, a miért még a cseh asszonyok is képesek a véres tüntetések tevékeny részesei lenni, a minék reményével hunyja le szemét az aggastyán: a csehek országos és nemzeti függetlenségéért.

Csodálattal, elismeréssel kell adóznunk ennek a kis népnek, mely, ha mi ilyen pipogyán haladunk, — előbb lesz független, mint ötször annyi jó magunk. A csehek legközelebb kimondták újra az obstructio vagyis azt, hogy míg nemzeti nyelvük használatának szabadsága törvé-

nyileg biztosítva nem lesz, addig a birodalmi gyűlésen nem fog keresztül menni semmi sem; se czukor egyezmény, se kiegyezés, se katonai javaslat.

A mi függetlenségi pártunk meg már előre jajgat, siránkozik és gyászba borul a nagy temetés felett, a melyet majd Széll. Kálmán a gazdasági közösség kieröltetésével a nemzet boldogulásának rendezni fog. A harczba indulóhoz nem köny, nem jajgatás, nem tehetetlen kétségbeesés illik, hanem a lelkesedés lángoló tüze az arczon, bizonyos remény még a lehetlenséggel szemben is. A csehek egy egész birodalommal, egy császárnak szemben, a független párt meg egy összetákoltt, elvtelen tömeggel; talán csak itt lehetne még is természet szerint bizonyosabb a siker? Csakhogy ha gyász lobogóval indul a függetlenségi párt a harczba, akkor a saját sirját találja meg; ki kell tüzni a csehek véres lobogóját. 85 függetlenségi képviselővel tiz kormányt is meg lehet mutatni egymás után; kivált egy ilyen kérdésben, mint a gazdasági kiegyezés, a hol a nemzet egészében a függetlenségi párt mögött áll. Ha az Isten olyan közgondolkozást, olyan politikai becsületérzést adna nekünk is, mint a minő a cseheknek van, nagy dolgokat látna Magyarországon a huszadik század. De itt a kormányelnök akárhány ellenzéki igazságnak kezéből kiüti a fegyvert a képviselőház feloszlásának megpendítésével. Hja! minálunk a képviselőválasztás pénzbe kerül, Ausztriában 100-szor hazaküldheti a császár a honatyákat, százegyszer fogja ugyanöket visszaküldeni a nép, a melyet nem a pénz, nem lelketlen bolonditók vezetnek, hanem meggyőződés, lelkesedés; ezek teremtik ott a képviselőket; azért olyan félelmes a Magyarországnál

ötszörte kisebb Csehország s azért olyan gyámoltalan a mi hazánk.

Nem a csehek, hanem mink állunk nagyon csehül; örök szegényünkre megtörténhetik, hogy a kis Csehország szerzi meg számunkra, nagy, tehetetlen, puha, lágy gyermek számára az önálló vámterületet; azok a lelkesedés vörös zászlójával, mink meg gyászlobogóval indulunk küzdelembe csehül álló gyász-magyarok!

A politikai hangulat.

A jól eljátszott kiegyezési komédia véget ért. Egy teljes évig bolondították a monarchia lakosait Körber és Széll urak. Beszélgettek óriási nehézségekről, legyőzhetetlen akadályokról s ime nem rég, a mint a félhivatalosok szerte kürtölték, nagyszabású államférfiaknak sikerült kivezető utat találni. Széll Kálmán, mint egy heros került ki a bonyadalmas színtérből. Oh! hát nem hős az, a ki azokkal a rettenetes akadályokkal meg tud birkózni? De voltak-e ilyen nehézségek? Nem voltak, mert ezek a gátak mondva csináltak. Széll ur sokkal udvariasabb és simább modoru, sem hogy kedves kollégájának utjába valami lényeges akadályt tegyen. Az önálló vámterület legyen a hiba is hiu ábránd, — gondolta Széll. S bizony ez az életbe vágó kérdés semmi akadályt nem képezett, mert lehetetlennek tartanók, hogy Körber ennek mellőzése nélkül Széll kivezető útjára lépett volna. Hova vezethet ez az út, kérde minden magyar ember. Széll Kálmán pedig csak mosolyog és hallgat.

Egy évig lestük, vártuk szivszorongva a kiegyezési tárgyalások eredményét, a legsötétebb bizonytalanságban voltunk a haza sorsa felől. S most ez a bizonytalanság nagyobb, mint valaha. Senki sem sejt, nem lesz-e a komédiából tragédia, egy szerencsétlen nemzet szivetrázó tragédiája? Széll Kálmán pedig hallgat.

S éppen ez a hallgatása vészjelző. Ha valami nevezetesebb engedményt kicsikart volna a miniszterelnök, nem kürtölné-e azonnal a világra? Ha a nemzet legfőbb reményét, boldogságának alapfeltételét, az önálló vámterületet kivívta volna, nem sietne-e azt az aggó néppel tudatni?

A kormány egyik lapja, a B. N. azt írja a kiegyezésről, hogy az egy lap a történelemből. Valóban úgy van. Csakhogy ez a lap gyászszal, gyalázzal van tele írva. De nem sokáig fog ott ékeskedni, mert a közeli jövő nemzedéke kiszakasztja onnan s helyébe egy ragyogóbbat, fényesebbet ragaszt.

A közeli jövő megmutatja, hogy azt a bizonyos »kivezető utat« Széll Kálmán a saját céljaira használta. A miniszterelnök alárendelte a nemzet legfontosabb érdekeit a miniszteri székek. A hiuság, a

fény elvakították szemét, nem látja, mily szánandó állapotban van az ország. A nemzet sorsát a saját személyéhez kötötte. Mi lett volna az ő kötelessége? Felállítani a kérdést: elfogadják-e az önálló vámterületet, vagy nem? Ha nem, betérjészeni lemondását. Így Széll Kálmán, ha nem is »nagyszabású államférfi«-nak, de legalább jó hazafinak bizonyult volna.

Sajnálatlaltapasztaljuk, hogy a mennyire távolodunk 67-től, annyira távolodik a szabadelvű párt a szabadelvűségtől. Ha üztek valaha személyes politikát, ugya szabadelvű párté az. Van-e lelkiismerete annak a pártnak, a mely vakon követ egy embert nem törődve azzal, hogy a mit az eszelepszik, helyes-e vagy helytelen?

Mint minden politikai pártnak, ugya többségnek is nem a személyt, hanem az elvet kell szem előtt tartani. S valahányszor a kormány fejét bűnös terveiben tárogatják, csorbát szenved az elv, Deák Ferencz elve.

Valahányszor az ellenzék lelkes csapata védelmére kelt a haza ügyének, a vétkes kormány megett ott állott a maga nagy többségével a szabadelvű párt, a melynek jelenleg szégyenleni kellene ezt a nevet: kormánypárt.

Minden liberalizmust, minden hazafini erényt birnia kellene annak az embernek, a kihez a magyar parlament többsége az ország sorsát fűzte. De Széll Kálmán, bár hajhászsa, bár színeli a szabadelvűséget, a liberalizmusnak esküdt ellensége.

Miért csalja meg most Széll Kálmán a saját pártját? Miért nem sietett pártfeleit meggyőzni arról, hogy a bizalmat, a mit reá pazaroltak, megérdemelte?

Ha nem volna pusztán kormánypárt, a szabadelvű párt sietett volna a miniszterelnököt kérdőre vonni, hogy számoljon be a kiegyezés eredményéről. A kormánypárt megnyugszik Széll Kálmán kijelentésében és ennek alapján meg is szavazza a törvényjavaslatot, de a történelem meg fogja bélyegezni azoknak az emléket, a kik egy ember hiuságáért eladják hazájok legfontosabb érdekeit.

Valahányszor nemzetünk megsemmisítésére célzó törvényjavaslatot terjesztett elő a kormány, mindig fölemelte szavát a magyar nemzet önállóságának óra, a függetlenségi (Kossuth) párt. A kormánypárti lapok igyekeztek megbontani az egységet, melynek segítségével a legnemzetibb pártunk annyi törvénytelenéget akadályozott meg. Pártvillongásokról, pártszakadásokról irtak. A kik higgadtan és elfogulatlanul mérlegelik a politikai eseményeket, tudják, hogy ezek a feltevések a legképtelenebb rágalmak.

A függetlenségi párt most áll erejének tetőpontján. Soha nem volt oly szoros a fegyelem, soha nem volt a függetlenségi párt egyes tagjainak akarata oly egységes, mint most. A függetlenségi párt át van hatva a reá nehezű nagy feladat súlyától. Tudja, hogy a közeli napok fogják eldönteni a nemzet sorsát. A független-

ségi párt bizik erejében és ez erő a leg-egységesebb eljárásban, a legerősebb parlamenti harcban fog nyilvánulni.

Élet-halál harc lesz ez, a melynek csak két vége lehet, vagy a Széll, vagy a nemzet bukása. És a függetlenségi párt az emberi lehetőség határáig igyekezeni fog megakadályozni az ország teljesen koldussá tételét. Éppen ezért fel fogja használni a legszokatlanabb parlamenti fegyvert, az obstrukciót, melyet a Széll Kálmán eljárása tesz jogosulttá.

A két főntebbi lehetőség között könnyű választani: Széll Kálmánnak le kell mondani. Éppen ezért a 48-as Kossuth-párt aktiója a Széll Kálmán személye ellen is fog irányulni, mert őt úgy tekint mint a klerikalizmus és reakció legfőbb képviselőjét.

A függetlenségi párt aktiójában a nemzet legmagyarabb részének ereje jut érvényre s hisszük, hogy a magyar nemzet egyetemesen fogja megpróbálni és lesz annyi ereje a magyar népnek, hogy a maga jogait megtudja védelmezni,

Igen, a magyar nemzet erejének öntudatára ébred s nem fogja feláldozni jövőjét egyes emberek személyes érdekeinek és hiuságának. A magyar nemzet le fogja seprni a hatalom polczáról azokat, a kik méltatlanok a bizalomra s kik szövethetnek esküdt ellenségeikkel a magyar nép megrontására.

Bakonyi E.

Politikai hírek.

Háborus hírek terjengenek az országban. A magyar bakának, a magyar huszárnak ismét olcsó lesz a vére. E háborus, illetőleg mozgósítási híreket az orosz külügyminiszter bécsi útjával hozzák kapcsolatba és bizonyosra veszik, hogy a két hatalom a farkas meséjét akarja eljátszani a patakvizét zavaró török bárány ellen. És mint Bosznia—Herzegovinába, ugy most Mitrovicza irányába, a Balkánba is »rend-csinálás« ürügyeivel vonulnának be a Balkán tüzokádóba és e végből hírszerint két hadtest már mozgósítási parancsot is kapott. A kassai hadtest volna az egyik és a temesvári 7-ik hadtest a másik, melyhez tartozik a debreczeni 39-ik császári és királyi gyalogezred is és továbbá, ha jól tudjuk, a Vilmos huszár ezred is. — Figyelemre méltó, hogy ezen közszájon forgó, sőt már hírlapilag is említett mozgósítási hírt még idáig nem czáfolták meg, sőt a tapasztalatok azt megerősíteni látszanak. — Ugyanis lapunk egyik Temesvárott lakó barátjától, ki közeli viszonyban áll a katonai körökkel, arról értesülünk, miszerint a hadtestparancsnokság színhelyén, avagy a katonák között a

mozgalom a mozgósítási parancs következtében. Így különösebben a tábori kórház felszereléseit készítgetik elő, hogy bármely percben érkezik az indulási parancs, készen álljanak. Értesülésünk szerint a mozgósítási hadiparancs a 39-ik gyalogezredhez is leérkezett, tehát ismét olcsó lesz a magyar bakának, a magyar huszárnak a vére, ha tényleg megfújják a harci kürtöt. Ilyenkor mindig a magyart küldik előre.

A kiegyezés ügye. Széll Kálmán pénteken mondta el a kiegyezés homályos ügyének részleteit a magyar törvényhozáshoz. Általános érdeklődés nyilvánult a miniszterelnök beszéde iránt s a vége általános csalódás lett. A miniszterelnök szerint a kiegyezés három csoportra válik.

1. A két kormány között megállapított vám és kereskedelmi szövetség tartalma.

2. Az autonom vámtarifa irányelvei.

3. Mindazok a gazdasági tárgyak, amelyek a kiegyezéssel kapcsolatosan a két törvényhozás elé kerülnek. Ez utóbbihoz tartoznak: az állatforgalom nagyszámú ügye, a raktárak megadóztatása, a dunai szállítási adó eltörléséről, a magyar állam kötvényeinek és zálogleveleinek az osztrák járadékadó alul való mentesítése, a tiroli gabonavám fentartása, a készízetés felvétele, a valuta rendezés befejezésére s a közös rente terheiről és kamatairól, mely még tárgyalás alatt áll. — Mindezekből azt látjuk, hogy a kiegyezés különösen a vámszövetség kérdésében ugyanaz, a mi 10 évvel ezelőtt volt. Továbbá is osztrák nyomás, osztrák uralom alatt fog maradni a magyar iparos, földművelő és kereskedő közönség. Azt hitte volna a közönség, hogy talán Széll majd megszorítja az osztrákokat. Felnyílt most már mindekinek a szeme. A sok beszédnek csakugyan sok lett az alja. A szegény eladósodott magyar nemzet jogait újabb 10 évre ismét elbeszélték. Nem csuda, ha a kiegyezést a legnagyobb erővel fogja támadni az ellenzék, mert abban nincs is semmi új és semmi jó.

— **A függetlenségi és 48-as Kossuth párt** pénteken délután 6 órakor Kossuth Ferencz elnöklete alatt ismét értekezletet tartott, melynek egyedüli tárgyát a katonai javaslatok képezték. A javaslatokat Bakonyi Samu referálta. Hozzászólottak Kossuth Ferencz elnökön kívül: Komjáthy Béla, Tóth János, Hentaller Lajos, Thaly Ferencz, Benedek János, Lengyel Zoltán, Kubik Béla, Kapotsffy Jenő, Pichler Győző. A párt egyhangúlag elhatározta, hogy a katonai javaslatokkal szemben a legerélyesebb ellentállást fogják kifejteni. A párt álláspontját a képviselőházban Kossuth Ferencz fogja ismertetni.

Hirek a vármegyéből.

— **A balmazújvárosi új plebános ünneplése.** Balmazújváros község közönsége a két héttel ezelőtt fényes eredménnyel végződött községi tisztújítás után ismét örömmünnepet ült f. hó 11-én, a mikor az Ujhelyi Kálmán volt rom. kath. lelkész

távozásával megüresedett plebánosi helyre kinevezett Pápay Lajos, volt nyiregyházi káplán, mint a balmazújvárosi új rom. kath. lelkész nemes hivatását elfoglalta és vasárnap beköszöntő istentiszteletet tartott. Balmazújváros lakossága felekezeti különbség nélkül általános örömmel ünnepelte és fogadta az új plebánost, a ki már az első pillanatra is igen rokonszenves megjelenésű és kedves modoru, magas műveltségű lelképásztornak mutatkozott. Este a városi nagy vendéglőben a plebános tiszteletére közvacsorát rendezett a b.-ujvárosi közönség, melyen felekezeti különbség nélkül számosan jelentek meg. A megjelentek között volt Ilyés Endre ev. ref. lelkész is, ki az új plebánost ünneplő társaság óhajainak zajos nyilvánulása folytán felszólalt és azon nagy tetszéssel fogadott nyilatkozatot tette, hogy egyháza igazai mellett rendületlenül megállva, a közügyek terén nem azt fogja keresni, a mi elválaszt, hanem inkább azt, a mi a község és hazá érdekében boldogulásra és a békesség munkálására vezet. Ily értelemben emelte poharát Pápay plebánosra. A hatásos felköszöntőt zajos taps és éljenzés követte. A német ref. egyház részéről Nagy Albert tanító üdvözölte Pápayt, az izraelita hitközség részéről pedig egy tíz tagból állott tisztelgő küldöttség felkéréséből Dr. Forrai Péter községi orvos üdvözölte az új plebánost, a ki hazafias szép beszédek kíséretében köszönte meg az előre zálogul adott közbizalom és rokonszeny ilyen szokatlanul meleg, közvetlen és általános megnyilvánulását, kijelentve és hangsúlyozva azt, hogy ő szerető fiatal szívet hozott Balmazújvárosra s ígérte, hogy annak minden szeretetét s agyának minden tudását, egyháza törvényeinek korlátain belül a község közbékéjének, vallásérkölcsei és anyagi felvirágozásának oltárára áldozza. Felköszöntőket mondtak még: Harangi János főbíró, Kaszás József főjegyző, Török Gáspár, Badár József, Kotymann József, Incze Kálmán, Glósz Gyula, Schvarcz József stb. A szokatlanul s Balmazújvároson páratlan lelkes hangulatu estebéd belenyúlt az éjféli, majd át a késő hajnali órákba. A lelkesedés, a magyaros együttérzés legbiztosabb tanujele volt az a szép jelenet, a mikor az ünnepelt plebános lelkesítő szónoklata után az összes jelenlevők a Szózatot, majd a Hymnuszt énekeltek el. Ez volt a közelmúlt községi tisztújítás fényes eredménye után Balmazújvárosnak a második biztos lépése a jövőbeni boldogulás felé.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága jan. 13-iki ülésében hét albizottság alakított és pedig:

I. Fegyelmi bizottság. Elnök a főispán, tagjai Faust Elek, Latinovits főmérnök, Soltész Farkas, Padrah Sándor. Póttagok: Csánky Viktor, Lévy Márton.

II. Gyámügyi küldöttség. Hivatalból elnök a főispán, tagok alispán, vármegyei ügyész, árvaszéki elnök, Dalmi László,

Kiss Ferencz. Póttagok: Wespriéy István, Soltész Farkas, Lévy Márton, Farkas Pál
III. Másodfoku erdészeti kihágási bíróság. Elnök a főispán, rendes tagok Kiss Ferencz, Padrah Sándor, Farkas Pál, Wespriéy István, Sövägő Gábor.

IV. Másodfoku mezőgazdasági albizottság. Elnök a főispán, rendes tagok Kovács Gyula, Dalmi László, Padrah Sándor, Wespriéy István, póttagok Soltész Farkas, Kiss Ferencz, Lévy Márton, Farkas Pál

V. Vármegyei pótadók kivétele ellenőrzésére hivatott felszólamlási bizottság. Elnök a főispán, tagok Wespriéy István, Fauszt Elek, dr. Czöglédy Mihály, Padrah Sándor.

VI. Erdőrendészeti albizottság. Elnök Péntes Sándor, tagok Dalmi László, Wespriéy István, jegyző Dávidházi Sándor.

VII. Az országos tanítói nyugdíj felülvizsgáló bizottság. Elnök Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, hivatalból tag Losonczy Álmos vármegyei főorvos, tagok Soltész Farkas, Padrah Sándor.

Rázsó kir. tanácsos alispán jelentése szerint a közbiztonság a vármegye területén nem zavartatott meg. Állategészségügyi tekintetben Szováton, Nádudvaron a takonykór, Szoboszlón és Nádudvaron a sertésvész lépett fel, míg Nánáson megszűnt. Tíz különböző fegyelmi ügy folyamatban van. Az egyes előadók ezután a folyó ügyeket referálták. Gyűlés végén a munkasügyi és az erdei kihágási bíróság tagjai a hivatalos esküt letették.

A Kossuth-párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt kedden délután 5 órakor Kossuth Ferencz betegsége következtében Komjáthy Béla elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen Komjáthy Béla ismertette a ezukorra vonatkozó, Brüsszelben kötött nemzetközi egyezményről szóló törvényjavaslatot. Az értekezlet Papp Elek, Kubik Béla, Balogh Mihály, Ráikay László és Makkay Zsigmond hozzászólása után elhatározta, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja és a párt álláspontjának kifejtésével Komjáthy Bélát és Papp Eleket bizta meg. A párt e hó 20-án tartja legközelebbi értekezletét, a melyen a 7-es bizottság hatáskörét fogják megállapítani. Erre az értekezletre a párt minden tagját, a kik a vidéken időznek, levélben fogják meghívni.

Hasonló fegyverek.

Hajduböszörmény, jan. 12.

Az 1901 évi országgyűlési képviselőválasztást megelőző, késhegyig menő küzdelem véghetetlen sok tapasztalatot nyújtott még az olyan csendes szemlélőnek is, milyen magam vagyok.

Láttam és tudom, hogy a hatóság részéről legyezetéssel, elnézéssel, mi több, pártolással, tanácsal láttattak el amaz atyafiak a kik az itteni családi-párt érdekében a legszentebb politikai jogot oldalba rugták, lelkiismeretüket, mint a faluvégi házat, korcsmának bérbe adták, igaz meg-

győződésüket elárulták, szóval elveiket szegre akasztották.

Tudom jól, hogy az anyagilag független ember lehet politikailag is teljesen független. Ezt már Széchenyi 1831-ben mondta, de elég szegény, hogy még most is itt vagyunk. Elég gyalázat, hogy a „szabadelvűség” álarca alatt mosolygó, önérdék-hajhász, intelligens egyén képes hivatali és társadalmi állását felhasználni arra, hogy zsarnokoskodjék más lelkiismeretén, meggyőződésén, elnyomja anyagi kártétel fenyegetésével az igazságot, a politikai őszinte hitvallást. Az ilyen emberek nem szabadelvűek, az ilyen egyének zsarnokok, már pedig Hajduböszörményben nemcsak a Burger-Varga ügy, de sok más hasonló dolog tehet arról tanubizonyságot, hogy a hajduböszörményi mezitlábos bank hajtotta össze erőszakkal a szabadelvűnek csufolt kompániába.

Hány embernek van ott igaz politikai hite, meggyőződése a vezetők által a családi érdek és a bank feleke mocsarába lesüllyedve?

Kis Gábor gőzmalmos vallomása oly bizonyíték, melyet ezer „szabadelvű” sem tagadhat le. Hát a többi! Kezdenek felszabadulni a nyomás alól.

De szabadítsuk mi is őket. Szabadítsuk ki a függetlenségi érzelmű polgárokat a kormánypárti érdeket szolgáló bank vasfogójából. Állítsunk mi is egy pénztárat, de ez ne legyen 48-as bank. Ne nézzünk benne politikát, de tegyünk jót a közönséggel s midőn 4%-os pénzt kap a bank, ne adjuk mi a tagoknak 8-9-és 10%-ra. Elégedjünk meg a tisztességes polgári házzal, ne zsaroljunk. A politikai pókhálóba akadt polgárokat pedig szabadítsuk meg a politikai legyek elvölő, silány munkájától és akkor ki-ki kövesse azt, a mit akar, de kövesse meggyőződését! Én nem bánom, ha szabadelvű lessz is, ha hozzánk, az igazelvűekhez jön is, ha sehova sem megy, azt se!

Ez a szabadelvűség!

A tett mezejére lépett Dr. Löwinger Ármán, a függetlenségi párt agilis fiatal tagja.

Kövessük!

Elő az éles fegyvert, de tisztességtelen eljárással be ne mocskoljuk. Ne támadjunk, de védjük magunkat!

Vigyünk az egyéni szabadságot is harciba, szabadítsuk meg a politikai meggyőződést s az anyagi rabláncz gyilkos szoritásának kitett polgártársakat.

E harcban minden tisztességes, bármily elvű ember együtt lehet. Itt látszik meg a szabadelvűség!

A tett pedig, melyre hivatkoztam, alakot ölt. Mi módon? Elmondom a jövő számban. (B. M.)

A hajduböszörményi függetlenségi és 48-as párt most újra szervezkedik. Alap-szervezeti és házi szabályzatát Dobó Sándor dolgozta ki.

Harmadik ref. lelkészi állás Hajduböszörményben.

A hajduböszörményi ev. ref. egyháztanács az 1903-ik évi költségvetés tárgyalása alkalmával Sóvágó Gábor egyházi ügyész és presbíter indítványára kimondotta, hogy a 3-ik rendes lelkészi állás szervezésére lépéseket tesz. Javaslatára egy 14 tagú bizottságot küldött ki azon utasítással, hogy munkáját oly időben terjessze be, hogy a harmadik lelkész nem csak megválasztható legyen az 1903-ik évben, hanem az illető állását az 1904-ik év január 1-én el is foglalhassa.

Nagy fontosságú e háfározat a vallás-erkölcsi élet fontossága szempontjából nálunk. Hiszen tagadhatatlanul igaz, hogy cselekedeteiben önállóbb, tekintélyben nagyobb, hatásban erősebb és biztosabb egy rendes lelkész munkássága, mint akár hány segédlelkészé. De meg oly nagy egyház, mint a hajduböszörményi, hol két lelkész gondozása alatt 22—23 ezer lélek áll, csak feladatának magas színvonalon való állását bizonyítja, ha a mostani két segédlelkészi állás beszüntetésével a harmadik rendes lelkészi állást tervezi...

Böszörmény öntekintélyének fentartását hangoztatta akkor, midőn több ízben esperest választott lelkészül. Esperesi székhely akart lenni és maradni. Nem vonom kétségbe, hogy ez is fontos elv, nagy nézet, de határozottan állítom, minél magasabban áll egy lelkész az egyházi tisztikar lépcsőjén, annál inkább a közé, az egyházé és annál kevésbé a saját gyülekezeté.

Elvonja az egyházmegye, az egyházkerület, az egyetemese egyház ügye és a legerősebb testi és szellemi erő se érvényesülhet így teljesen otthon, mintha annyifele meg nem oszlanék munkássága.

És ha ambíciója Böszörménynek, hogy ily magasan álló egyén legyen egyik papja, tartsa kötelességének, hogy a munka megosztás úgy megy végbe, miszerint az egyház és iskola közügye nyerjen benne.

Ez csak az egyenrangú harmadik lelkészi állással lehet.

E terhet az egyház mai költségvetése a két segédlelkész fizetésének felhasználásával könnyen megbirja. A keresztes és esketési stóla meg van váltva, ez zavart nem okozhat. A temetési stóla pedig három fele oszlik a mostani kétfő helyett. Remélhető, hogy a két régebbi lelkész — az egyház közjává nézve — ezen a czímen kárpótlást nem kér.

Harmincz elemi iskolája nem kevés adminisztratív terhet ad az iskolaszéki elnöknek, a ki most egyházi elnök is. Az új lelkészi állással ez a két tisztség és teher két külön erőre helyezendő.

Tudom, hogy maga az egyház közérdeke Böszörményben nem három, de sokkal több lelkészi állás szervezését kívánna,

de azt is tudom, hogy többet most egyelőre nem igen szervezhetünk.

Meggyőződésem, hogy a ki a harmadik állást kicsinyes okból szervezni nem akarja, ellensége magának az egyháznak. Meglátjuk, lesz-e ilyen a böszörményi egyháztanácsban és képviselőiben!

— **Házi tolvaj.** Hajduböszörmény városánál sugnak-bugnak most a nemes férfiak. Titkolózás itt, titkolózás amott. Hat még is kisült olyasmí, hogy egy pénzükező uri embernek éjjelenként a kasszáját meg-meg dézsmáltak. Midőn már nagy összegre ment, a mit befizetni kellett, jelentette a polgármesternek. Az őla őrzik a szobát és nem hordják a koronákat.

— **B. P. urat** nagyságáról mindenki ismeri Böszörményben. Arról is ismeretes, hogy hol függetlenségi, hol szabadelvű, a hogy azt a legnemesebb érdeke kívánja. Jó fiú, de most telivér kormánypárti. Nem sokáig lesz az! A fehér asztalnál bő, a zöldnél szűk szavu, azonban mindig es mindenütt bőkezű. A napokban — nagy véletlenül — busult és ugy neki busult, hogy támogatással ment haza és emeléssel s egy kis lökéssel jutott be udvarára. És hajh! Elveszett 7 drb. 50 koronása. 70 koronás tárczáját otthon a kerítés mellett meglelte, de a többinek nyoma veszett, hült helye maradt. Most azt gondolom, igazabban busulhat legalább!

— **Kántor és utkaparó.** Az én közönséges eszemmel ugy gondolkozom, hogy a kántor, mint az isteni tisztelet vezetésének egy részese, vallás-erkölcsi munkát végez, így a vallásosság útját egyengeti, az utkaparó pedig utat egyenget a világi javakat nyújtó földön. Mindegyik fontos munkát végez tehát. De a böszörményi városi képviselő nem így gondolkozik. Mutatja a következő: Ferenczi Sándor kántor 3 öl fa fizetést kért. A közgyűlés egyhangulag meg nem adta. Két utkaparó egy-egy negyed-rész (egész százában levő) fát kért. A közgyűlés egyhangulag megadta. Tán ebben is van tanulság! **Dobó Sándor.**

H I R E K.

— **G. Tóth János** rendőrkapitány meghülés folytán a héten agyban fekvő beteg volt. Állapota azonban aggodalomra okot nem ad.

— **Névnep.** Szabó Antal áll. polp. isk. vallásánár tegnapi névnepjét kartársai és barátjai körében.

— **Esküvő.** Elek Andor csütörtökön tartotta esküvőjét Varga Erzsikével. Nász-nagyok voltak: Kovács Gyula orszgy. képviselő és Oláh Mikló városi tanácsnok, a Kossuth-kör elnöke.

— **A hajdusoboszlói kaszinó közgyűlése** még e hónap valamelyik napján megtartatik.

— **Megüresedett alapítványi hely.** A hajdusoboszlói ev. ref. egyház kezelése alatt álló Nagy Sándor alapítvány egy 200 koronás tanulói ösztöndíja megüresedett. Pályázhatnak hajdusoboszlói illetőségű ev. ref. vallásu tanulók.

— **A Kossuth-kör** mához egy hétre január 25-én tartja évi nagy gyűlését.

— **Névmagyarosítás.** Grünberger Jenő (Jakab) helybeli illetőségű, debreczeni lakos a »Phoenix« biztosító társaság főkönyvelője, nevét belügyminiszteri engedéllyel Gál-ra magyarosította.

— **Műkedvelő előadás.** A helybeli műkedvelő társaság hosszabb szünet után ismét életjelt adott magáról. Éltrevalóságát közelebb is igazolta azzal, hogy rövid, alig 3 heti tanulás után f. hó 11-én a »Bika« vendéglő nagytermében az ipar-testületi zászóalap javára, egy jól rendezett, összevágó, folyékony előadást tartott. Színre került Gerő Károly eredeti népszínműve, az »Uzsai gyöngy«.

A műkedvelő társaság régibb szereplései után méltán várhattuk, hogy a mostani előadás sem fog alacsony színvonalon maradni és örömmel ismerjük el, hogy föltevésünkben nem csalódtunk. Minden tag igyekezett az előadás sikerét tőle telhetőleg biztosítani, de külön is meg kell emlékeznünk a következőkről:

Szabó Lidike ügyes játékaival s kellemes hangon érzéssel előadott dalaival csalt ki többször a közönségtől megérdemelt tapsokat.

Ratkay Erzsike eleven játékaért érdemel dicséretet.

Sternberg Sarolta, ki most lépett először színpadra, szintén jól oldotta meg nehéz szerepét.

Tóth Róza Jajnekemné komikus alakját sikerülten adta; jelenetét tapsokkal jutalmazta a közönség.

Különösen ki kell emelnünk a lányok csoportjának (Göbölös Erzsike, Tene Margit, Hochban Katicza) jelenetét, mely a darab egyik legsikerültebb részlete volt. Volt is részük a tapsban.

Lázár Etelka, Hódos Lajosné, Lázár Antalné, Muhi Dánielné, mint régi műkedvelők, egész otthonossággal mozogtak a színpadon s ezuttal is kiérdemelték a közönség tetszését.

A férfiak közül Lázár Antal hatásos veszekedési jelenetét, Kustós Ferencz élethűen, érzéssel adott játékát és szép nótáit élénken megtapsolták, hasonlóan Muhi Dániel és Boncsér Bertalan jól felfogott, minden tulzástól ment játékát is. Káldi János hálás szerepét egészen kiaknáza, azt ötletesen adta elő; jóízű mókái, tréfás mozdulatai és ügyes arcjátéka biztosították számára az est sikerét. Valahányszor a színen megjelent, a közönség zajos tapsokkal tüntette ki.

A többi szereplők: Hódos Lajos, Béres Lajos, Tóth Sándor, Kerekes József, Kovács József szintén nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. Végre a cigányok szerepében Szűcs Sándor, Göbölös Ferencz, Kaszás Mihály eredeti costümjeikkel (melyek a Neuman cég-nél nem kaphatók) s hamisítatlan játékkal tüntek ki.

A legnagyobb elismeréssel kell szólnunk Szabó Gyula tanító urról, mint rendezőről, kinek ismert ügyes rendezése a darab sikerére nézve elhatározó volt, s kinek tanácsait jövőben is alig nélkülözheti a társaság.

A multság kitűnően sikerült. A nagyszámu közönség már az előadás kezdetén teljesen betöltötte a nagy termet, melynek felét a színpad foglalta el, ezt azonban az előadás után azonnal elárvoltatták. Ez idő alatt tartatott meg a szünet, mikor is a közönség a szomszéd terem asztalainál foglalt helyet, ugyancsak dolgot adva a pinczerek hadának, melynek egyik élelmes tagja, mikor vissza kellett volna adni, folyton azzal mentegetőzött, hogy nincs apró pénze. Nem sokára megkezdődött a tánc,

melyből mindenki igyekezett ki venni a maga részét. Legtöbben persze a nyalka műkedvelő hölgyek körül taposták a földet, úgy, hogy a rendező ur is csak nagy későn tudott velök egyet-kettőt fordulni. (Ki tudja, nem volt-e bennök egy kis raffinéria.) Balázs is kített magáért, jó kedvvel huzta a szebbnél szebb csárdásokat. A négyest, — melyet 80 pár tánczolt, — G. Nagy Ferencz gyógyszerész rendezte. A mulatságnak, — melynek bevétele 250 korona volt, — csak a hajnal vetett véget. A vendégek egy jól töltött este kedves emlékeivel s azon óhaj-tással hagyták el a táncztermet, hogy hasonló czélból minél előbb felkereshetnék azt.

Mint legujabban értesültünk, a műkedvelő társaság nem sokára ismét alkalmat fog arra adni.

— **Vakmerő támadás.** Császi Sándor hajduszoboszlói földművelő lakostársunk a debreczeni nagy vásárra bement, hogy tehenet vesz. A tehenek nézegetésekor mellé állott egy ismeretlen egyén és így szólt hozzá:

— Meg akarja ezt a tehenet venni kigyulmed?

Császi ránézett az idegen urra, de nem szólt semmit. Majd egy másik gyanus alak is előkerült és így szólt hozzá:

— Nézze barátom, amott van egy uraságnak 11 drb. tehene, azok közül válaszszon, azt is megkaphatja annyiért!

Császi azonban nem lett rá. Ekkor azt az ajánlatot tette Császinak az egyik ismeretlen ur, hogy nézegesse meg a 11 tehén fogait és mindenikért ad 2—2 koronát neki. Császi erre sem vállalkozott. Ez alatt a másik ismeretlen, ki kevéssel azelőtt ott hagyta őket, szaladva jött feljök és iszonyatosan lármázott, hogy elveszítette a bugyellárisát. Egyszeremint felszólította Császit, hogy adja oda neki a pénztárczát, mert tanuk látták, hogy ő vette fel a földről. Megmozgással is fenyegette. Császi váltig igyekezett jámbor módon elhárítani magáról a pénzlelés vádját, a két ur nem adott rá semmit. Hiába mondta Császi, hogy menjenek együtt a rendőrséghez, a két idegen nem hallgatott rá, hanem rárohantak, a földre rántották a gyenge testalkatu, idős embert és mindkét csizmáját lehúzták, hátha ott volna a bugyelláris. Császi a tarisznyájából kést akart elővenni a maga védelmezésére, de mig ez sikerülhetett, az alatt az egyik ur 220 korona készpénzét az inge alól kirántotta és a másiknak átadta, egyuttal egyik erre, másik arra szelelt. Császi ijedtségében kiáltani sem tudott. Mire csizmáját összekeresgélte és felhuzta, a jó madarak tovább állottak a könnyen szerzett pénzzel. Császi az esetet azonnal feljelentette a debreczeni rendőrségnek, hol a legerélyesebb vizsgálatot indították, de hült heije a tolvajoknak is és a pénznek is. — Mindenesetre élénken jellemzi a dolog a debreczeni viszonyokat is.

— **Jövendölés az új esztendőre.** Egy régi angol kalendárium, az Old Moore minden esztendőben előre meg szokta jövendölni, hogy mi fog történni az új évben. Mivel a jóslatok közül egyik-másik eddig még minden esztendőben beteljesedett, az Old Moore-nak a babonás angolok előtt nagy a tekintélye. Az öreg kalendárium a jelen év első hónapjára azt jövendölte már ősszel, hogy pánik lesz Spanyolországban, nagy bonyodalmak kezdődnek a Keleten s hogy nagy pénzügyi krach lesz Newyorkban. A jövendölések közül egy már is beteljesedett, mert kétségtelen, hogy a keleten nagy bonyodalmak vannak, vagy lesznek. Februárra azt jövendöli a kalendárium, hogy zavargások lesznek Ausztriában, Kinában és Indiában. Márcziusban Angliának diplomáciai konfliktusa lesz egy európai hatalommal, Algirban pedig lázadás lesz. Április elsején új arany- és gyémántbányákat fődöznek föl; a hónap vége nagyon szomorú lesz: Konstantinápolyban borzasztó forradalom, Londonban krach, Belgiumban utcai zavargás s valahol borzalmas vasuti szerencsétlenség lesz, a mely alkalommal egy híres főpap is meg fog halni. Májusra rendkívül fontos orvostudományi fölfedezést várhatnak; a melynek az angol királyi család fog leginkább örülni. Juniában sok tengeri katasztrófa, juliában és szeptemberben, pedig Európaszerte igen nagy politikai események lesznek. Hollandiában igen nagy politikai esemény lesz juliában, szeptemberben pedig konfliktus lesz Gibraltár miatt Anglia és Spanyolország között. Októberben ismét sok vasuti szerencsétlenség lesz; odavész majd egy angol miniszter is. Ugyancsak októberben a Balkánon forrongás lesz, decemberben pedig az egész világ figyelme Észak-Amerika felé fog fordulni. A ki mindezt nem hiszi, annak módjában lesz az angol kalendárium jövendölését hónapról-hónapra ellenőrizni.

Közérdekű hírek.

— A hajduszoboszlói városi tanács felhívja a lakoságot, hogy miután csak iparigazolvánnyal bíró kőműves iparosok vannak önálló munka végzésére jogosítva, a munkaadók csak ilyeneket alkalmazzanak. Igazolvány nélküli iparosok szigorúan meg lesznek büntetve.

— A hajduszoboszlói országgyűlési képviselő választóknak 1903 évre érvényes névjegyzéke a központi választmány által véglegesen megállapítottván, — a hatósághoz megküldetett, e szerint Hajduszoboszlón 1666 választó van az 1903-ik évre.

— Hajduszoboszló város kéményseprési módosított szabályrendelete az 1902 évi december hó 24 tartott városi képviselőtestületben megalkottatván, a főjegyzői hivatalban az 1902 december hó 25-től 1903. január 26-ig közszemlőre kitétetett.

Szerkesztői üzenetek.

Anyaghalmaz miatt lapunk mai számából számos cikk és hirdetés jövő számkra maradt.

K. F. P.-Ladány. Sajnáljuk a dolgot nagyon, de hisszük, hogy nemsokára visszajön a jó egészség és akkor lesz szerencsénk élvezhetni kitűnő cikkeit.

B. E. Debreczen. Köszönjük. A mi lehet, szívesen közlünk.

CSARNOK.

SZÉP VAGY. . .

I.

Szép vagy, gyakran megcsodállak,
Beillenél Madonnának.
Nagy fekete két szemedben
Érzelemlél több a szellem.

II.

Szép vagy . . . ámde reám nézve
Bájjaidnak nincs veszélye.
Bölcselkedő, számító agy,
Hidegen hagy; csak szobor vagy!

Keserű ébredés.

Holdvilágos enyhe est volt. Langyos, tavaszi szellő subant végig az utcákon. A gázlámpák halvány, imbolygó fényét milliárd csillag ezüsthény ragyogta tul. A tavaszi lég csalogató enyhe földérté a sziveket. . . Vidám hangulatú léptem be Thátia csarnokába. Bár ne léptem volna. Oda van nyugalmam. Oda van szívem, lelkem. Felzaklatott bensőm szellő szárnyakon visz, hajt felé, közelébe — de oh — s ez a fájdalom, nem hozzá. . .

De hogy is volt csak. . .

A zene andalító hangjai mellett mint egy magasabb világba varázsoltatva földhöz szegzett lábakkal álltam. Lelkem át-szellemülve tündérország rózsás kertjeiben andalgott: midőn im — fellebbent a függöny s ott állt előttem tündérhon megtesztült királynéja. És játszott és dalolt. Oh bár sohse játszott, oh bár sohse dalolt volna! Szívemet eljátszotta. Lelkemet eldalolta.

De nem is csoda! Szeme járása esthajnal csillag ragyogása. Keze, lába formája, lágyan ringó testalkata mellett minden művészet elpirulva hullhat a porba. Egekben járó danája, elbűvölő mosolygása megragadták szívem, belecsaptak lelkem hurjaiba s északító dallamokat játszva, repültek velem messze, messze, tündérország rózsás kertjeibe. Valami isteni szikra cikázott rajtam keresztül. Fejem zugott. Vérem lázasan lüktetett, szívem örült gyorsasággal dobogott. Majd elragadtatva a tomboló tömegtől, kezeim önkéntelenül tapsra nyitlak.

És tapsoltam, egyre csak tapsoltam, mig nem egyedül maradván, öntudatlanul

indultam ki ez átkozott helyről. Szívem, lelkem égette, furdalta valami tulvilági érzés s bár fájt, mégis édes, oly igen édes volt az. Igen, édes, boldogító voltál te isteni szerelem!

Majd hazaértem. Kis szobám szűk falai között szerelemtől izzó testem az álom karjaiba bocsátám. És álmodtam rózsákat, édeseket. Ott álltam előtte. Éreztem bódító, észbontó lehelletét. Forró testének kiáramló melegén lángra kapott, lobogott szerelemtől iltas szívem.

Térdre hulltam előtte. Forró csókjaimmal balmoztam el bársonypuha kecsőjét. És ő felemelt. Lihegő keblére vont. Perzselő csókjaival árasztott el. Elöttem megnyílt a menny kapuja s füleimben a sphárak zenéje csendült meg.

Aztán végig simitá lázban égő arcomat. Oh mily édes volt az! Aztán szólt hozzám csábító hangjával. Oh mily andalító volt az!

Ennyi boldogságot tul aradó szívem el nem viselhetett, felébredtem s ott állt előttem teljes fonségében — a mosoném, s hangzott az ő bosszantó fülsértő danája: — Urfi! mikor adja meg már azt a rongyos két forintot! . . . .

Páter.

KÖZGAZDASÁG.

A H.-Szoboszlói takarékpénztár évi jelentését azon okból, mert ez intézetnél Szoboszló város közönsége, mint testület a legnagyobb részvényes és így a takarékpénztár közvetve nemcsak a részvényesek, hanem a város pénzügyi érdekeit is szolgálja, ismertetésül itt közöljük:

Tisztelt Közgyűlés!

A „H.-Szoboszlói Takarékpénztár” részvénytársaság 1902. évi zárszámadását a felügyelőbizottság által felülvizsgálva és helyben hagyva van szerencsénk a tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni.

Ezen számadások szerint társaságunk üzletmenete a múlt évben is teljesen kielégítő volt, betéteink 68.522 koronával, váltókölcsonneink 86.685 koronával emelkedtek, évi nyereségünk pedig az év folyamán jelentékenyen leszállított kölcsönkamatláb mellett is 31.520 korona 32 fillért tesz, melynek felosztására nézve az alapszabályok értelmében javaslatunk következő:

1 Tartalék-t. jav. 10%	—	3.152 K.	03 fill.
2 Vez.- és aligazg. jut. 3%	945	»	60 »
3 Igazgatóság jut. 6%	—	1.891	» 20 »
4 Felügyelőbiz. » 3%	—	945	» 60 »
5 Tisztviselők » 2%	—	630	» 40 »
6 Részvényeseknek 600 darab részvény után oszt. 28 koronával	—	16.800 K.	— fill.
7 Jótékonycélokra s a j. alap gyarapítására	—	500	» — »
8 Tisztviselők és eljárók jutalmazására	—	500	» — »
9 Segély- és nyugdíj alap gyarapítására	—	500	» — »
10 Az így fentmaradó összeg, vagyis	—	5.655	» 49 »

csatoltassék pótlólag a tartalékalaphoz

Összesen 31.520 K. 32 fill.

A hátralékos követelések összege 234 koronát tevő bevehetlenség leírása után, egy váltón és egy kötvényen 2.270 korona, ennek behajtása is biztosítva van.

Javaslatunk elfogadását, a mérleg jóváhagyását, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadását kérve tisztelettel maradtunk

Hajduszoboszló, 1903. január 11-én.

A z i g a z g a t ó s á g :

Dr. Malatinszky J. Dr. Hetényi Lipót
ifj. Czegléd Lajos G. Tóth Mihály
S. Kovács Sándor Oláh Miklós
ifj. Ádám János Borbély Sámuel
Horogh Sándor Sárly Lajos
Grósz Nagy Ferencz Sturcz János
Malatinszky Kálmán.

Hajduszoboszló város részére megállapított 10 állami mén a f. évi február hó 11-én ide kivonul. Január hó 17-én történt Debreczenben a méntelep parancsnokságától a kiosztás. a mire az előjáróság részéről: Kovács Gyula, G. Tóth Mihály, Oláh Miklós, Márton János és Gerő Dániel küldettek ki. —

4227/1902. tk.

Ujabb árverési hirdetményi kivonat.

A hajduszoboszlói kir. járásbíró-ság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dobozi Róza hagyatéki ügyében K. Nagy Miklósné ellen a visszárverést elrendelte a szoboszlói 3397 sz. tjkvben foglalt 7154 hrszamu 2 hólđ 700 □-ól földre 1280 K. kikiáltási árban.

Az árverés 1903. február hó 5-én d. e. 10 órakor lesz e bíróság; árverési termében.

A ki árverezni akar, köteles a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az ingatlant a kikiáltási áron alul is eladják.

Hajduszoboszlón, 1903. jan. hó 13. kir. tlkvi hatóság.

Lengyel
kir. járásbíró.

192/1903. tk.

6927/1902.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Gerő Dániel hajduszoboszlói állami városi és járási m. kir. állatorvos az 1903. évi január 18-án és ehhez egy hétre 25-én vasárnapi napokon délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében az állattenyésztés köréből népies előadást tart, melyre az állattenyésztés iránt érdeklődők szívesen láttatnak.

Hajduszoboszló, 1903. jan. 10.

Fekete Sándor
polgármester.

H-Szoboszlói Takarékpénztár

Mérleg számla.

Főkönyvi lapok	Vagyon	Korona	fill	Összesen	Főkönyvi lapok	Teher	Korona	fill	Összesen
16.	intézeti ház — — — sz.	32.886	82		17.	osztalék — — — sz.	56	—	
31.	váltó — — — — —	1.157.051	93		54.	részvénytőke — — —	120.000	—	
32.	kötvény — — — — —	70.580	—		55.	óvadék — — — — —	2.000	—	
40.	pénztár — — — — —	22.051	38		56.	házfentartási alap — —	13.200	—	
50.	értékpapir*) — — — —	28.368	—		57.	tartalék — — — — —	95.811	09	
52.	irodai eszközök — — —	1.016	73		58.	10% betétkamat adó —	1.231	25	
53.	felszerelés — — — — —	1.965	78		59.	betét — — — — —	555.449	64	
42.					60.	átmeneti kamat — — —	13.000	—	
43.)					61.	visszleszámitolt váltó —	462.544	52	
46.)					22.)				
51.)					44.)				
67.)					47.)	4 hitelező — — — — —	21.402	69	
68.)	11 adós — — — — —	2.294	87		80.)				1.284.695 19
72.)					85.)	veszt és nyer — — — —			31.520 32
73.)									
76.)									
77.)									
78.)				1.316.215 51					
	*) aranyjárdék 10.200 K adómentes korona 9.016			1.316.215 51					1.316.215 51

Veszteség- és nyereség számla.

Főkönyvi lapok	Terhek	korona	fill	Összesen	Főkönyvi lapok	Jövedelmek	korona	fill	Összesen
24	fizetések — — — — sz.	8.560	—		13.	értékpapir árkülönböz. sz.	568	—	
34	betétkamat — — — — —	417	62		33.	váltó kamat — — — — —	90.437	86	
35	napibiztosi díj — — — —	896	—		48.	saját ingatlan — — — —	52	74	
41	költség — — — — —	1.253	52		62.	kötvény kamat — — — —	6.110	57	
52)	leltár leírás 20% — — —	745	63		64.	házbér — — — — —	260	—	
53)					74.	értékpapir kamat — — —	1.188	50	98.617 67
58	10% betét kamat adó — —	2.463	87						
65	illeték — — — — —	148	60						
71	adó — — — — —	5.607	45						
75	tőkésített kamat — — — —	24.220	74						
79	visszleszám. kamat — — — —	22.549	92	67.097 35					
81	behajthatlan követelés —	234	—	31.520 32					
84	mérleg — — — — —			98.617 67					98.617 67

Küti Adorján főkönyvelő.
Dr. Hetényi Lipót igazgató.

Hajduszoboszló, 1902 december 31.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G É R T :
A F E L Ü G Y E L Ő B I Z O T T S Á G É R T :

ifj. Borbély Samu pénztárnok.
G. Tóth Mihály aligazgató.

Kovács Gyula.

Pénztáros István.

Sághy Ferencz.

Előnyös bevásárlás.

Hogy a t. közönség megóvassék a házaló kereskedők becsapásától, elhatároztam, hogy igen előnyös föltételek, ugyanis 1 korona heti részletfizetés mellett mindennemű üzletemben lévő árukat csakis rendes tisztességes árban szolgálom ki. És így mindenki azon előnyös helyzetben lehet, hogy ilyen csekély részletfizetés mellett egész évi ruhaszükségletét beszerezheti. Előre haladt téli idény miatt a raktáromon lévő összes téli árukat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

EZRI ADOLF.

Uj! Aranyozó, melyet mindenki azonnal mohatóan újja aranyozhat: tükör- és képkeret, szobrot, virágasztalt, templomestillárt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., 1/2 literes üveg frt 150, 1/4 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkék, gyermek-játékszerek, háztartási- és ebédítő asztal-kellékek, utazás- és betegápoláshoz való tárgyak felől, nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld **KERTÉSZ TÓDOR** Budapest, IV., Krisztóf-tér.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Minden nap friss pörkölés
10 KÁVÉ olcsó
1 Kgr. pörkölt kávé 1 frt 65 kr.
1 " nyers " " " 60 "
Postacromag 4%, kő kávé portómentesen küldet.
BRÜLL GYULA (SZERES SÁNDOR UTÓDA)
Budapest, V., Nádor utca 18.

Fontos minden menyasszonynak!
Sikeresültségre beszerzése előtt ne mulassza el!
Alapítvány 1864.
Tausky J. Fiai
ruha- és fehérnemű-gyártás
Pozsony
a speciális árjegyzék, mely különféle ezélszerűen összeállított kelegye-költségvetéseket tartalmaz, bérmentesen megkötönd.
Megbízható árjegyzék! Pontos kiszámlálás!
Jutányos szabott árak!
Híváló munka! Jó anyag!

NEUSTEIN FÜLÖP
czukrozott hashajtó labdaccai
mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint hashajtó és oldószer ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beklüldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza
Wien, I., Plankengasse 6.

MAGYAR IPAR
Következően felsorolt saját készítményű jó minőségű áruinkat árjegyzékét áttekinthetően ajánljuk.
1 dr. bícsi piros paplan . . . . . 1 frt 60
2 dr. bordó 80
3 dr. Satin Cachmir paplan 80
4 dr. atlasz Cachmir paplan 80
5 dr. selyem atlasz 80
6 dr. rolin matras 80
7 dr. Crin de africque 80
8 dr. szőr 10
9 dr. szőr 10
10 dr. szalmazsák leltárvé 10
11 dr. szőlő sodrony ágybetét 10
12 dr. párhuzamos ruganyos matras 10
13 dr. összehajtható vasgolyó matras 10
14 dr. fémel takaró 10
15 dr. asszál, 3 ágyterítő 10
Gichner Mór és Testvére
Budapest, IV., Múzeum-körút 27. szám.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Új és eredeti 15 év óta kipróbált gyógymód, a mely hazánk és a külföldi jobb köreiből általános elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel less alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag és idegbajokban, vér- és borbantalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát. A kezelése kellemes, nem gátolja a beteg napl foglalkozásában és tartós, gyökeres gyógyulást eredményez. E gyógymód megalapítója **Dr. Kovács J.** fővárosi orvos, a kinek **Budapest, V., Váci-körút 18. sz.** alatt egy ezen célra berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, akik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. **Dr. Kovács J.** levélbeli megkeresésre készségesen válaszol.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár
PODVINECZ ÉS HEISLER
BUDAPEST, VACZI-UT 14/V.
GYÁRT:
BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT
széles körű vezénnyel 2-50 lóerőig.
Megbízható képviselők kerestetnek.

REICH L. FIAI
Ivogyártás, cs. és k. k. váll. sz. 1111
BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.
Ajánljuk legjobb minőségű gyártott szappan és szappan palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:
1 Lásd 10, 200 dr. 10 mm-es átm. fehér v. világoskék (szappan) szappanpalackokat talpjal vagy talp nélküli: 60 darabon 1 Lásd 10, 200 dr. szappanpalackokat gumigyártású és szappanpalackokkal, fehér vagy világoskék (szappan) szappan, szappan vagy szappanpalackok: . . . . . 10 darabon
Szállítási és csomagolási költségek, Budapesti pályaudvarig bérmentesen, központosítottan előzetesen 2% szállítás — 10 lóda rendelés után 5% rabatt. Más megrendelések és különféle áruinkat törvényesen védett jelölésekkel megfelelően előzetesen szállítunk. Próbát iratok vagy megrendeléseknél csak az alkalmatlanságokért vállalunk felelősséget, ellenben az alkalmatlanságokért felelősséget nem vállalunk. Megjegyzés: az, hogy megrendelt 20 lóda szappanpalackokat Magyarországra csak kizárólagosan követhet és a szállítási költségekért felel.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 2.
Főosztály: Pétervárad utca 10. szám alatt.
FELVILÁGOSÍTÁS BUDAPEST.

Tanningene a legkedveltebb és legolcsóbb hajfestő szer szőke, barna és fekete. Ára 5 kor.
A szájak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** K. 1.76 és 88 fill.
RÓZSATEJ a legjobb és legolcsóbb szappan. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez hygien. balzsam-szappan 60 fillér.
Főosztályi hely: Czorny J. Anton, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T.
József főherceg udvari szállítója és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VACZI-UT 6. SZÁM.

Lohr Mária (ezelőtt Kronfasz).
Csipke-, vegyészeti tisztító és műfestő intézete.
Megbízások átvételnek:
VIII., Baros-utca 85. Telefon 5708.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPÍROKRA KÖLCSÖNT
ADÓK, KÖLTSÉGEK TÖRLETSZÁMRA FELTÖLTÉS BÉRMENTESEN.
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZKERTI U.